

LBRIS

We know
books

Mihai Moise

Miros de migdale

că totul avea să rămână un mare mister, așa cum psihologic, nici premonițiile nu puteau fi explicate în mod logic și demonstrabil.

Am revenit treptat la un alt fel de viață, mai simplă, încercând să evit, cel puțin pentru o vreme, orice fel de derapaje. Cineva din familie îmi propusese să merg la terapie, era încredințat că mă va ajuta. Am râs cu poftă, la fel cum o făcusem la ultima întâlnire cu Louis – cât de ironic ar fi fost să fac ore de consiliere, după ce am eșuat chiar eu într-o terapie total dezechilibrată și plină de capcane? Am refuzat fără să dau explicații, într-un ultim acces de obtuzitate omnicientă, conștient că-mi voi reveni singur, fără vreun ajutor. Sigur, insinuările că demonstrem o lașitate greu de suportat m-au dezămăgit teribil, însă, așa cum suținuse Pierre, în final, erau doar alegerile mele, ceilalți erau nevoiți să le accepte.

Așa că, după un timp, m-am angajat într-o agenție de publicitate și am început să-mi trăiesc viața într-un ritm destul de palpitan, deși nu mă pot opri să nu meditez la fostul meu pacient atunci când, la radio ori în buletinele de știri televizate, aud despre gesturile de salvare a unor semeni, duse la extrem de către niște anonimi, ce nu vor să-și dezvăluie identitatea.

Mă gândesc la faptul că, sătul de propria-i viață, Russell Kensingcourt se perindă prin lume, fără o țintă anume și încearcă să facă pace cu sine însuși, salvându-i pe alții...

Brașov

Noiembrie 2008

(revizuit – 2023)

Cuprins

PARTEA I	7
PROLOG	9
1.	14
2.	21
3.	34
4.	44
5.	55
6.	73
7.	82
8.	91
9.	105
PARTEA a II-a	111
10.	113
11.	128
12.	137
13.	151
14.	166
15.	182
16.	201
17.	216
PARTEA a III-a	225
18.	227
19.	236
QUASI – EPILOG	254

PROLOG

Povestea mea...

N-aș putea să explic cum am ajuns să o aștern pe hârtie. Nici din ce loc s-a născut sursa ideilor care m-au ajutat să-i dau o formă, nici de ce n-am reușit să înving dorința asta nestăvilită de a deveni oarecum penibil în încercarea de prezenta ceea ce ar fi trebuit să fie prima mea experiență profesională. Primul meu caz de terapeut, dar și ultimul...

În preadolescența mea, m-am întrebat ce îi animă pe scriitori în demersul lor de a umple zeci și sute de pagini cu descrierea unor imagini și a unor gânduri care mai de care mai fascinante și mai seducătoare, ori, dimpotrivă, pline cu tot felul de obsesii și pasiuni nimicitoare. Iar pentru mine timpul s-a scurs cu o dorință din ce în ce mai puternică de a afla cât mai multe... Microbul lecturilor neîntrerupte m-a acaparat pe nesimțite, astfel încât ideea lui Borges, conform căreia „paradisul e doar o bibliotecă imensă”, mi se părea sublimă.

Citind din ce în ce mai mult, am descoperit și devorat un mic roman de aventuri, în care unul dintre personajele secundare, un adolescent, s-a apucat el însuși să dea frâu liber propriei imaginații. Am știut în acel moment că aceasta era calea pe care o aveam de urmat pentru a da un sens vieții mele: să-mi pun neuronii să aducă în lumină ceva fabulos, unic, surprinzător și de neignorat pentru ceilalți.

Imaginea mea dând viață unui gând care să fie revoluționar la modul absolut deveni hipnotic-obsedantă, fără vreo șansă de scădere a magnitudinii haloului care începuse să-mi strălucească la zenit. Asemeni unui răsărit ai cărui fotoni dansau la marginea orizontului, fără a trece granița ireversibilă a faptului împlinit. Am ezitat multă vreme să fac destăinuiri celor apropiați, nu neapărat din teama de penibil, cât mai ales pentru că mi-era teamă că vraja se va destrăma iremediabil, lăsând loc doar muncii brute, încărcată doar de bucuria zilnică a lucrului bine făcut. În scurt timp, am realizat că nu mă atrăgeau științele reale, iar literatura mă încânta doar pentru consum, nu ca să devin un alt laureat al premiului Nobel. Prima carte de psihologie, în fapt, un manual de liceu, m-a sedus iremediabil, fără nicio șansă de a-i scăpa din mrejele lipicios-paralizante. Ideea unei teorii care să revoluționeze domeniul m-a cucerit imediat, iar mai târziu, în facultate, am realizat că o asemenea știință, ce se prezintă în fiecare an asemeni suprafeței deșertului după furtună, cu un cu totul alt relief și alte distanțe, e extrem de propice inovațiilor. Doar că, în loc să mă axez pe neuroștiințe, unde experimentalul putea demonstra ceva palpabil, am ales să mă îndrept spre domeniul afacerilor judiciare și să abordez explicarea comportamentului asocial și patologic. Nu, nu mă gândisem atunci să merg imediat pe calea atât de bătută a criminologiei, însă acest domeniu de nișă propunea ceva special, care să-mi asigure calea spre succes.

Nu, n-am stat să analizez prea mult opțiunile atunci când m-am pregătit pentru colegiu. Mi se părea că știu exact

drumul de urmat: să-mi termin cu bine studiile, să mă angajez la un institut, ori o clinică, să am dreptul de practică pentru a lua contact cu pacienți ori clienți și, astfel, să dobândesc experiența ce mi-ar fi solidificat și mai mult cunoștințele teoretice. În același timp, să am totuși posibilitatea de a aprofunda și aborda diverse studii, care să-mi indice calea îngustă spre ideea măreață ce începuse să se schițeze vag în mintea mea. Proiecția mea se termina pe la vârsta de 35 de ani, când mi-aș fi luat doctoratul, cu o nouă teorie despre deviațiile de comportament, deja celebru, bogat și respectat pentru o carieră fulminantă.

Cine ar fi putut să mă împiedice în reușita mea? Familia și rudele erau încântate de alegerea mea. Hazardul ori diverșii factori perturbatori puteau fi ignorați, când m-am convins de uriașa forță emanată de voința mea educată migălos de-a lungul anilor în care deținusem certitudinea că nimic n-ar fi reușit să fisureze baza inexpugnabilei citadele construite în minte.

Grecii aveau o denumire pentru avântul meu: *hybris*... Con temporanii ar fi denumit-o mai simplu: *mândrie* sau chiar *aroganță*, evitând denumirile științific-pompoase, folosind termeni mai elocvenți. Nu eram decât un imberb infatuat, cu mintea plină de himere, prins în vânătoarea fantasmagorică a unei celebrități găunoase. Habar n-aveam de viața adevărată, ori de experiențele fundamentale, cele care clădesc caracterele adevărate, nu falsități înșelătoare.

Am absolvit foarte încrezător universitatea și, la festivitate, l-am abordat pe unchiul meu pentru a mă ajuta să obțin un loc de rezident la una din clinicile de lux, bazându-mă pe relațiile lui cu persoane influente din

industria farmaceutică. Sigur, acum, reflec-tând, cred c-ar fi trebuit să accept una din propunerile adresate unor colegi, pentru ocuparea unui post în vreun spital din vreo zonă defavorizată, unde aş fi avut posibilitatea de a lua contact cu o cazuistică diversă, care mi-ar fi permis o dezvoltare profesională mai lentă, însă de o soliditate greu de fisurat ori de zdruncinat la cel mai mic cutremur. Cărămizile încrederii profesionale se aştern una peste alta în timp, însă eu voiam cu ardoare să ard etapele, în cursa mea contracronometru. Mă aflu în drum spre Las Vegas, într-un Jet cu alți câțiva absolvenți, pentru a sărbători din plin absolvirea, când am citit mailul în care unchiul mă anunța că trebuie să-mi fac bagajele pentru începutul voiajului meu profesional. Inițial, colegii mei s-au amuzat teribil, apoi m-au felicitat, unul dintre ei cu o mimică evidentă de invidie. Eram în culmea fericirii, acolo, la peste 10.000 de metri deasupra solului, cu certitudinea că mă angajasem în călătoria la care visasem atât. Cele două zile petrecute în Vegas au trecut cu viteza luminii, împrăștiate inexact între beții, scurte mahmureli, jocuri de cărți sau ruletă, cluburi și câteva prezențe feminine anoste.

În drumul spre noul loc de muncă, recitind câteva materiale din facultate, am avut un moment de slăbiciune în care m-am temut pentru cariera mea, însă mi-am revenit rapid. Cum să dau greș? Fusesem al doilea din promoție, iar meritele de a parcurge atâtea examene cu biro mă îndreptăteau să mă bazez și mai mult pe multiplele cunoștințe acumulate în domeniu. M-am debarasat rapid de toate îndoielile și, când am făcut primii pași pe debarcaderul micului port al insulei unde se afla sanatoriul, am inspirat

adânc aerul sărat, cu certitudinea că succesul se afla după colț. Colțul câtorva ani de practică și multă, multă muncă, pentru că inspirație aveam de ceva vreme.

Mi-am pus ochelarii de soare și am pășit încrezător spre o limuzină, lângă care mă așteptau doi bărbați: directorul sanatoriului și adjunctul său. Nu începea cea mai aventuroasă călătorie din viața mea, însă avea să mă marcheze definitiv.

Așadar...

1.

Îmi amintesc perfect acea zi...

Și cum aș fi putut să o uit, când mi-a marcat atât de profund existența?

Ar fi trebuit să mi se întâmple un accident și să-mi pierd o parte din memorie, pentru ca acea zi de ianuarie să-mi dispară complet din memoria mea hipersensibilă. Ceea ce, bineînțeles, nu s-a petrecut. Sunt un adult sănătos tun – cel puțin așa mi-a transmis un fost coleg de breaslă la ultimul control – deci nu prea sunt șanse să scap de amintirea acelor prime ore în care am avut presentimentul că viața mea nu va mai fi niciodată aceeași. Cât despre accidente, ar fi inutil să-mi imaginez că, într-o zi, îngerii păzitori ai insulei ar dezerta de pe acest petec de pământ. De fapt, această insulă părea a fi copia fidelă a Paradisului. Nimic nu-i tulbura existența. Poate doar uraganele, dar Edenul răvășit de demonii atmosferici își refăcea înfățișarea mai repede decât își reveneau locuitorii lui. De altfel, aceste insule de la Tropice sunt în general copia minerală a mitului Phoenix: indestructibil prin renaștere. Oricum, în prezentele file nu vreau să descriu frumusețea unor locuri arhicunoscute de turiști. Ar fi un reportaj banal, mult prea banal. Am reflectat de multe ori la ceea ce mi s-a întâmplat în acea perioadă și de fiecare dată a trebuit să accept, într-un puseu de regret teribil, că n-am procedat corect. Sub impulsul momentului, fusesem de acord cu o sarcină mult

prea grea și doar un rafinament furnizat de un profesionalism încărcat de greutatea anilor ar fi avut mai multe șanse de reușită. Deși mă simțisem pregătit, cu un bagaj de cunoștințe solide, un fler infailibil și, în plus, conștient de probabilitatea crescută a eșecului, a trebuit să accept într-un final că lucrurile au evoluat într-o direcție fatală.

Așadar, sanatoriul de pe insulă era locul ideal pentru tratamentul „alienaților”. Nouăzeci la sută dintre pacienți erau recuperabili și recuperați. Ceilalți deveneau leștii, excepția de care o unitate de renume avea nevoie pentru confirmarea standardelor tratamentelor superioare aplicate de un personal ales pe sprânceană. Sigur, când am folosit termenul „alienat”, n-ar fi trebuit să mă gândesc la niște bolnavi cronici. Sanatoriul era o investiție care trebuia să confirme profesionalismul, renumele... Și confirma, într-adevăr! Erau trimiși aici doar cei cu șanse de recuperare. Echipele de pe continent aveau grijă de asta. Și tratamentul nostru combinat cu ambra insulei aveau efecte teribile de liniștitoare. Tot ceea ce nu puteau realiza clinicile de specialitate cu renume în materie, sanatoriul nostru producea, printr-o medicație aparte, imposibilul.

Doar că, la scurt timp după sosirea mea pe insulă, se produsese *schimbarea*.

Marea mea întâlnire...

Am ezitat. Încă mai ezit în afirmarea identității fostului meu pacient. Explicabil, după episodul halucinant căruia i-am căzut pradă. Nici acum nu mi-e ușor să rememorez dezvoltările lui, din finalul întâlnirii noastre. Știu doar că prima și ultima certitudine a fost că jurnalul

descoperit asupra lui părea a descrie viața unui anumit David Reid. Viața, poate Odiseea unui traumatizat, condamnat să-și poarte stânca sisifică la nesfârșit. Restul convingerilor mele, formate în urma ședințelor noastre, s-au năruit asemeni unui castel de nisip, la ora fluxului.

„Am ucis...am ucis... Îți dai seama?”

Cuvinte murmurate până la propria-mi exasperare. Șocul fusese insurmontabil. Ceva se petrecuse, iar sechelele unui suflet împrăștiat în mii de bucățele îl însoțiseră până pe insula noastră. Timp de câteva zile nu-l auzisem rostind decât aceste cuvinte. Într-o șoaptă interminabilă.

Omorâse. Pe cine?... Când?... Unde?... Și care îi fusese motivația?

Tocmai studiam intens câțiva bolnavi și, mai ales, un noian de tratate de specialitate, din care doream să extrag câteva premize pentru marea mea creație, cu contururile ei nedefinite prea exact în mintea mea – *teoria nexului regresional*. Mai târziu, aveam să realizez că teoria mea era doar un amalgam de elemente pseudopsihologice, patetismul meu ingenuu fiind chiar hilar pe alocuri, dar, în acele luni, eram ferm convins că voi revoluționa psihiatria mondială, asemeni lui Freud sau Jung. Teoria mea se dorea un răspuns psihologic tuturor actelor de derapaj care ar fi contravenit în mod flagrant valorilor universale ale umanității, tot ceea ce civilizația nu reușise să elimine în prag de secol XXI.

Acea zi nu anunța nimic deosebit. Efectuasem vizita de dimineață, cercetasem progresele făcute de câțiva pacienți, apoi mă cufundasem în studierea unui tratat de psihologie scris de unul dintre profesorii ale căror idei le-am

considerat a fi precursorile teoriei la care lucram. Un ciocănit inconfundabil mă anunță de vizita unui cunoscut. Asistenta și totodată secretara mea, Ines, intră în cabinet, aducând cu ea un parfum de o prospețime reconfortantă.

— *Hello, mister D.!*

— S-a întâmplat ceva, Ines?

Creolă, înaltă, cu ochi verzi și zâmbet atrăgător, Ines se așeză pe birou prost dispusă. Un profesor de la Universitate ne vorbise cândva, despre efectul benefic al asistentelor tinere și frumoase asupra bolnavilor. Am râs atunci, privind pe furie la cele câteva colege ochelariște și nu tocmai simpatice. Probabil că, aici, Ines își avea partea ei la succesul tratamentelor aplicate.

— Cum? Un telefon din port?!?

Am ridicat imediat receptorul și, cinci minute mai târziu, îmi conduceam grăbit mașina către golf, unde mă aștepta noul meu prieten, Louis, căpitanul micului port de pe insulă. Câțiva pescari se întorseseră din larg, aducând cu ei un om semiconștient, cel mai probabil un naufragiat. În drum spre birou, Louis îmi indică și pluta de pe care fusese recuperat.

— Arată ca și cum a stat pe mare luni întregi. În plus, nu se poate discuta cu el în niciun mod...

Am fost de acord. În camera în care aerul devenea irespirabil datorită apropierii amiezii, l-am descoperit. Înalt, scheletic, păr lung, slinos și o barbă destul de respectabilă, îmbrăcat sumar, strângând la piept o cutie de lemn de o culoare indefinibilă. Arunca priviri speriate în jur, apoi ochii lui se fixară asupra mea. Pe moment, am avut senzația stranie că nu se bucură că fusese salvat.

— Prietenul tău, Daniel, nu a făcut baie de săptămâni întregi. Probabil s-a temut prea mult de rechini sau alți pești.

Și Louis izbucni în râs, secondat imediat de cei câțiva pescari și de polițiștii aflați în încăpere.

— În afară de cutie, avea doar asta la el.

Îmi aruncă o pungă din plastic transparent, prevăzută cu un sistem de închidere ermetic, în care se găsea un caiet gros și soios, cu colțurile rupte și câteva instrumente pentru scris, unele părând a fi încă funcționale. Având în vedere condițiile de pe plută, era un sistem absolut necesar și foarte ingenios pentru păstarea intactă a unui conținut atât de sensibil. Am deschis avid sistemul de închidere, răsfoind rapid paginile fragile, iar bănuiala mea instantanee deveni confirmare : aveam în mâini un jurnal. Jurnalul unui naufragiat, pe nume David Reid, un document ce valora mai mult decât îmi puteam închipui în acel moment! Primele foi dispăruseră. Fără îndoială, cineva le rupsese. Ultimele însemnări păreau făcute cu destule luni de zile în urmă. Unul dintre pescari încercă să-i ia cutia, însă gesturile naufragiatului ne atenționară că, într-adevăr, nu se putea comunica cu el.

Am intervenit, sub privirile fioroase ale acestuia, pentru a preveni o criză. Atunci l-am auzit murmurând pentru prima oară cuvintele teribile, ce-i înfieraseră conștiința pentru tot restul vieții. M-am întors spre cei prezenți, cerându-le o confirmare, dar lipsa reacțiilor m-a făcut să mă îndoiesc de simțul meu auditiv. Am calmat spiritele și l-am cercetat scurt. Acest personaj, apărut de pe apele oceanului, respira instinctualitatea unui animal de

rasă, aflat la stadiul de nereceptare a comenzilor. Eram destul de departe de a lămuri situația lui.

După întocmirea actelor procedurale, Louis decise ca, până la contactarea Gărzii de Coastă, naufragiatul să fie internat la Sanatoriu. Inițial, directorul dorise ca un alt coleg mai experimentat să preia cazul, însă observând nerăbdarea mea, manifestată în cel mai frustrant mod cu putință, m-a însărcinat să mă ocup de tratarea lui. Faptul că jurnalul era scris în engleză îmi ușura munca, dar nu existau indicii certe că omul salvat de pe mare era un cetățean american, în ciuda acelor propoziții scurte, rostite fără vreun accent anume, încărcate de un adevăr teribil.

Era o provocare pentru mine și nu m-am gândit niciun moment că aş putea eșua în încercarea de a stabili un contact cu necunoscutul. În plus, aveam la îndemână un instrument mai mult decât promițător – *Jurnalul*, – care trebuia să mă pună în temă cu viața zilnică a acestui om, supraviețuitor miraculos timp de atâtea luni pe mare. Și apoi, n-aveam cum să-mi ignor mica mea manie de a afla secretele celor din jur. Eram bolnav de curiozitate.

În primele zile la Sanatoriu, Ines afirmase ceva ce mă surprinsese pentru o femeie cu pregătirea ei: „*Toți suntem captivii maladiilor, doctore! Fără excepție! Eu, ei... nici chiar dumneata nu faci excepție. Suntem niște suferinzi.*” Se putea spune că îmi îndeplineam profesia, tratându-mă în același timp. Am fost surprins de rapacitatea gestului prin care ridicasem caietul de pe biroul căpitanului, după ce, în prealabil, semnasem documentele de luare în primire a noului pacient. Existența lui îmi aparținea! Instalarea acestuia se făcu fără probleme. Nu reacționase în niciun fel